

zelena dežela

Glasilno Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije | št. 61, december 2007

Pogovor s predsednikom OE KGZS Murska Sobota	Kdo narekuje vsebino Kmečkemu glaslu?	Napoved izobraževanj v januarju	Spreminjanje uredb	Inovativni mladi kmet 2007
2	3	6-8	9-10	11

Želimo vam ljubezni in topline polne božične praznike, v prihajajočem letu pa polno zdravja, zadovoljstva, miru in ustvarjalnih dejanj.

Nataša Belingar,
direktorica

Peter Vrisk,
predsednik

Druga licitacija hlodovine

Licitacija bo potekala 4. februarja 2008 na letališču v Slovenj Gradcu.

Lastnike pozivamo, da stopijo v stik z lokalnimi društvi lastnikov gozdov ter pripravijo hlodovino za odvoz. Dovoz hlodov na prostor licitacije bo potekal do 16. januarja 2008, zato je sedaj pravi čas, da pripravite najkakovostnejšo hlodovino za dražbo. Najbolj iskan je les javorja, hrasta, kostanja, češnje, oreha in sadnih sort. Dan odprtih vrat za javnost z razglasitvijo cen sortimentov bo 12. februarja 2008.

Več informacij: KGZS: Miha Koprivnikar, 041 876 500, ali Zveza lastnikov gozdov Slovenije: Jože Mori, 041 657 546.

Dodatno plačilo za ekstenzivno rejo ženskih goved

V roku od 1. januarja 2008 do 25. februarja 2008 se bo na podlagi predvidene spremembe Uredbe o izvedbi neposrednih plačil v kmetijstvu vlagalo zahteve za dodatno plačilo za poseben način reje in izboljšanje kakovosti za ekstenzivno rejo ženskih goved. Upravičeni so zahtevki za živali, ki so telile med 1. junijem 2007 in 10. decembrom 2007. Upravičenci se lahko oglašijo na svoji izpostavi Kmetijske svetovalne službe, kjer so za te zahteve že pripravljene posebni obrazci.

Drage članice in člani, spoštovane bralke in bralci Zelene dežele!

Peter Vrisk, predsednik

Približuje se konec leta, ko se ozremo na svoje delo v preteklosti in naredimo načrte za prihodnost. V Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije smo zadovoljni z delom v preteklem obdobju in z optimizmom gledamo v prihodnost. Zbornica je postala ključni dejavnik razvoja podeželja v korist članov KGZS in v zadovoljstvo državljanov Slovenije, kar je zapisano tudi v naši viziji. Naša mnenja in pobude imajo čedalje večjo veljavo, in ker izhajamo iz stališč naših članov, so tudi predpisi in druge rešitve v kmetijstvu bolj življenjski.

Širše področje kmetijstva je prav gotovo eno najbolj zahtevnih področij in kljub pozitivnim trendom je pred nami še veliko dela. Zbornica je v postopku sprejemanja Programa razvoja podeželja dala več kot 300 pripomb. Med drugim je dosegla sistem odprtih razpisov, omogo-

čeno je pridobivanje sredstev za manjše naložbe in znižanje vstopnega praga za prijavo na razpis s 5.000 na 3.500 evrov. Uspešno smo zaključili subvencijsko kampanjo in kmetijski svetovalci so izpolnili 99,8 % vseh vlog, tako da bo slovensko podeželje samo za neposredna plačila, SKOP - KOP in OMD dobilo več kot 230 milijonov evrov.

Več kot 160.000 svetovanj, 5.100 predavanj in 1.600 tečajev, seminarjev in delavnic za člane je dobra popotnica za prihodnost. Sodelovali smo pri organizaciji več kot 700 razstav in prireditev ter pripravili okoli 1000 vlog za prijavo na različne razpise. S potrjeno shemo za certifikacijo gozdov smo naredili premik tudi na področju gozdarstva. Pravna služba zbornice nudi celovito pravno pomoč članom, saj so predpisi na področju kmetijstva med najbolj zahtevnimi.

Po vstopu v Evropsko unijo je zbornica okrepila tudi mednarodno sodelovanje, saj smo del skupnega evropskega prostora. Z dejavnim sodelovanjem z mednarodnimi organizacijami, podpredsedniškim mestom v COGECI in številnimi obiski tujih delegacij na zbornici se krepi tudi mednarodna vloga zbornice.

S promocijo kmetijstva in podeželja nadaljujemo tudi doma, saj želimo kmetijstvo približati širši javnosti. Naše prireditve Dobrote slovenskih kmetij, Srečanje kmetov treh dežel, Vseslovenski shod kmetov na Ponikvi ter naši razstavnici prostori na sejnih so čedalje bolj obiskani. Z razvojem blagovne znamke Podeželje v mestu dosegamo, da mestno prebivalstvo vse bolj ceni slovenske dobrote, saj je prireditev naletela na izjemen odziv.

Leto 2008 bo tudi za Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije pomembno leto. V času predsedovanja Slovenije Evropski uniji v prvi polovici leta 2008 bo zbornica sodelovala pri organizaciji neformalnih srečanj s ciljem promovirati slovensko podeželje pomembnim tujim gostom in hkrati tudi domači javnosti.

S spremembo Zakona o Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije pričakujemo, da se bo kljub zmanjšanju članstva vloga zbornice okrepila. Preko analize članov bomo prilagodili svoje storitve njihovim potrebam in vzpostavili ključne zahteve slovenskega kmetijstva in podeželja. Z volitvami v aprilu se bo začel tretji mandat zbornice in prav je, da se jih člani udeležite v čim večjem številu. Kljub naši mladosti so naši rezultati dela vidni. Prepričan sem, da bo zbornica svoje uspešno delo nadaljevala tudi v prihodnje.

Spoštovani, ob koncu naj vam tudi v svojem imenu zaželim blagoslovljene božične praznike, v novem letu pa veliko zdravja, uspeha in toplih trenutkov v krogu vaših najbližjih. Želim vam, da bi v prazničnem času našli svoj notranji mir in zadovoljstvo. Kmetijsko gozdarska zbornica bo tudi v prihodnje izpolnjevala svoje poslanstvo - zastopanje javnega interesa, interesov panoge in članov zbornice za zagotavljanje razvoja kmetijstva, gozdarstva in podeželja ter zdravega okolja in zdrave ter varne hrane za celotno prebivalstvo. Srečno!

Pogovor s predsednikom Območne enote KGZS Murska Sobota Francem Režonjo

Urediti moramo hidromelioracijske sisteme

Območna enota KGZS Murska Sobota zajema štiri izpostave zbornice, in sicer Gornja Radgona, Murska Sobota, Lendava in Ljutomer, ter obsega območje istih štirih upravnih enot s 27 občinami. Pomurje kot zaokrožena pokrajina meri 1336 kvadratnih kilometrov, kar predstavlja 6,6 odstotka celotne Slovenije. V deležu je tukaj 40,9 odstotka vrtov in njiv, 26,8 odstotka gozdov, 18,7 odstotka travinja in 5,4 odstotka sadovnjakov in vinogradov pa tudi 8,2 odstotka nerodovitne zemlje. Glavna kmetijska dejavnost je živinoreja, tukaj je kar 50-odstotna zastopanost svetlo lisastega goveda, vzredijo pa tudi več kot polovico vseh slovenskih prašičev. Predsednik območne enote je Franc Režonja.

Čprav je Prekmurje zaokroženo, glede na ostali del Slovenije relativno ravninsko območje, pa je tudi pri vas ena največjih težav razdrobljenost kmetij.

Žal tudi pri nas čutimo posledice nekdanje prakse, ko so kmetje vsakemu otroku podarili del kmetije. Otroci tukaj je bilo veliko, zato so danes naše kmetije majhne in razparcelirane. Zavedamo se, da bi se bilo nujno lotiti zložbe zemljišč, kar pa je zelo zahtevno opravilo. Tudi pri nas je veliko pomanjkanje zemlje, ki bi jo večji in mlajši kmetje in tisti, ki imajo naslednike, radi kupili ali vsaj vzeli v najem. V Apaški dolini nam je uspelo ob stečaju Kmetijskega kombinata Črnci pridobiti 400 hektarjev zemljišč, ki so jih kmetje vzeli v najem, sicer pa zemlje ni.

Prekmurja se še vedno drži oznaka agrarne in manj razvite pokrajine, kjer je malo industrije. Je prihodnost v kmetijstvu?

V klasičnem kmetijstvu, kot se ga spominjamo starejši gospodarji, skoraj zagotovo ne, saj so naše kmetije premajhne. Zagotovo pa je prednost v ekološkem kmetovanju, predvsem v predelu Goriškega, kjer je okolje še ohranjeno in zemlja zdrava. V ravninskem delu je zaradi melioracij kmetovanje zelo intenzivno, tukaj bo treba iskati druge možnosti. Zagotovo imamo možnosti v razvoju dopolnilnih dejavnosti, tudi v povezavi s turizmom. Že sedaj so nekateri kmetje poslovno tesno povezani z naravnimi zdravilišči,

Franc Režonja, predsednik OE Murska Sobota

kmetije se usmerjajo v turizem, ponekod so tudi tesno povezani z Avstrijo in Madžarsko, kar je najbolj vidno pri kolesarskih poteh in zanimivi ponudbi ob teh poteh.

Precej možnosti je še v predelavi na domu, tudi v tesnejši povezavi s prekmurskimi in prleškimi blagovnimi znamkami in izdelki z zaščito geografskega porekla. Priložnosti za razvoj vasi pa vidimo tudi v evropskih sredstvih, saj precej naših vasi nima niti osnovne infrastrukture.

Za Prekmurje velja tudi, da je tukaj največ ostarelih kmetov. Se mladi manj odločajo za kmetovanje kot drugod?

Na srečo se je tudi na tem področju že veliko izboljšalo, k temu so precej pripomogla sredstva za mlade prevzemnike kmetij in še nekatere druge spodbude. Je pa spodbujanje mladih za prevzem ena od najpomembnejših nalog tudi v delu naše območne enote. Ker smo blizu meje, pri nas veliko mladih dela v Avstriji, zato jih kmetovanje več ne zanima. Na kmetijah pa ostajajo ostareli starši, ki zemlje ne zmorejo več obdelovati,

prodati pa je tudi nočejo.

Na vašem območju deluje sedem kmetijskih združenj, kakšno je sodelovanje med združenji in kmeti?

Pri nas imamo precej težav s celotno verigo, od kmetov prek združenj do predelovalne industrije in trgovine. Z nekaterimi večjimi poslovnimi sistemi je sodelovanje zelo dobro, s trgovino veliko slabše, z združenji pa odvisno od tega, kako uspešne so. Jaz se ukvarjam s prašičerejo, imam 28 hektarjev zemlje in vsa leta zelo dobro sodelujem s Kmetijsko zadrugo Gornja Radgona.

Ob koncu leta je čas za pregled dosežkov in za nove načrte. Čemu boste v letu 2008 dali prednost v vaši območni enoti?

Nujno moramo urediti razmere na področju vzdrževanja hidromelioracijskih sistemov, saj delo ni bilo opravljeno, račune pa smo kmetje dobili. Med prednostne naloge

smo zapisali tudi zaokroževanje kmetijskih posesti, spodbujanje dopolnilnih dejavnosti in boljše sodelovanje z občinami. Če bomo hoteli pridobiti denar za razvoj vasi in podeželja, bo to sodelovanje nujno, saj potrebujemo dobre projekte. Precej dela nas čaka tudi pri izobraževanju kmetov in spodbujanju pri usmeritvi v ekološko kmetovanje.

Kakšno pa je vaše stališče glede obveznega ali neobveznega članstva v Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije?

Zagovarjam obvezno članstvo, nujno pa je treba dvigniti vstopni cenzus. Naša največja prednost in vrednost je sedanji način financiranja in delovanja svetovalne službe. Če zbornice ne bo in se bodo nekega dne te službe znašle na trgu, bo to pomenilo konec kmetijstva, vsaj za manjše kmete zagotovo, ker teh stroškov ne bodo zmogli.

Jožica Hribar

Inštitut KON-CERT prvi v Sloveniji

Inštitut za kontrolo in certifikacijo v kmetijstvu in gozdarstvu je postal prvi slovenski akreditiran certifikacijski organ za obe dejavnosti hkrati.

Inštitut za kontrolo in certifikacijo v kmetijstvu in gozdarstvu (Inštitut KON-CERT) je kot prvi slovenski akreditiran certifikacijski organ prejel s strani Slovenske akreditacije za standard SIST EN 45011 akreditacijsko listino. Inštitut je namreč v oktobru letos uspešno zaključil ocenjevanje za certifikacijske organe. Akreditacijska listina jim omogoča, da ponudijo strankam vključitev v postopek kontrole in certifikacije kot prvi slovenski akreditiran certifikacijski organ za obe dejavnosti hkrati.

»Pridobitev Akreditacijske listine nas postavlja ob bok najboljšim in največjim evropskim certifikacijskim hišam ter nam omogoča širitev dejavnosti tudi izven meja naše države. Hkrati povečuje našo konkurenčnost, kakovost in kredibilnost,« je poudarila Doroteja Ozimič, direktorica inštituta.

Inštitut za kontrolo in certifikacijo v kmetijstvu in gozdarstvu (Inštitut KON-CERT) je certifikacijski organ, ki se ukvarja s certificiranjem procesov v kmetijstvu, in sicer certificiranjem ekološke in integrirane pridelave oziroma ekološke predelave.

S prvimi koraki kontrole in certificiranja so pričeli že leta 1998, takrat še v sklopu Kmetijsko gozdarskega zavoda Maribor. Prvo odločbo o imenovanju za Organizacijo za kontrolo ekoloških kmetijskih pridelkov in živil so prejeli od Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano leta 2001. Odločbo o imenovanju Organizacije za kontrolo integrirane pridelave so prejeli leta 2002. Leta 2005 so prešli v samostojen zavod in kot tak nadaljevali zastavljeno pot do danes.

V tem času so postali pridružen član Mednarodne zveze gibanj za ekološko kmetijstvo – IFOAM, v katero je včlanjenih prek 700 organizacij iz več kot 100 držav.

P.R.

Odvetnik odgovarja

Denacionalizacija

Vprašanje:

J. Z. iz Družinske vasi je denacionalizacijski upravičenec po pokojnem očetu, ki je za zemljišča, ki jih ni bilo možno vrniti v naravi, zahteval nadomestna zemljišča. Upravna enota in Slovenska odškodninska družba sta mu ponudili nadomestna zemljišča, ki pa za bralca niso sprejemljiva. Ponujena zemljišča a naj bi bila izračunana po metodologiji v skladu z Zakonom o denacionalizaciji (Zden), kar pa za bralca pomeni bistveno manj zemljišč. Bralec sprašuje, ali je upravičen zahtevati nadomestna zemljišča v enakih površinah in bonitetnih razredih, kot so bila nacionalizirana zemljišča, ter ali sme zahtevati vračilo zemljišč v drugi katastrski občini, kot je bilo zemljišče podržavljeno. Bralec tudi zanima, ali je možno v naravi vrniti del kompleksa (gozd), saj je sam upravičen do vrnitve enega hektarja, celoten kompleks pa znaša 7 hektarjev.

Odgovor:

a) Vrnitev nacionaliziranega premoženja se v skladu z Zakonom o denacionalizaciji (Zden), Navodilom o merilih za ocenjevanje vrednosti podržavljenih premoženj, nepremičnin, podjetij oziroma premoženja ter drugimi pomembnimi predpisi lahko izvede na več načinov. Premoženje se vrne z vrnitvijo v last in posest, z vrnitvijo lastninske pravice ali z vrnitvijo lastninskega deleža. Če premoženja ni mogoče vrniti v celoti, se premoženje lahko vrne tudi le deloma, za razliko v vrednosti pa se plača odškodnina.

Denacionalizacijski upravičenec in zavezanec za vrnitev pa se lahko sporazumeta, da zavezanec upravičencu izroči nadomestno nepremičnino. Vrednost podržavljenega premoženja se določi po stanju premoženja v času podržavljenja in ob upoštevanju njegove sedanje vrednosti. Vrednost se določi glede na katastrsko kulturo, katastrski razred in katastrski okraj. Ocenjevanje vrednosti nacionaliziranih zemljišč se izvede v skladu z Navodilom o merilih za ocenjevanje vrednosti podržavljenih premoženj, nepremičnin, podjetij oziroma premoženja.

Bralec torej v skladu s predpisanimi po-

goji lahko sklene sporazum za nadomestna zemljišča v enakih površinah in bonitetnih razredih, kot so bila nacionalizirana zemljišča, če je to v naravi mogoče, če pa ustreznih zemljišč v naravi ni, pridejo v poštev drugi načini povrnitve.

b) V primeru, ko ni mogoča vrnitev v last in posest, se lahko v korist upravičenca, čigar zemljišče, ki je bilo podržavljeno, leži v območju kompleksa kmetijskih zemljišč v družbeni lastnini, vzpostavi solastninska pravica ali pa se mu izda priznanica, s katero kupi kmetijska zemljišča ali gozdove ali pa zahteva odškodnino. V konkretnem primeru torej ni najti razlogov, da bralec ne bi pridobil zemljišč v drugi katastrski občini.

c) Nepremičnine ni mogoče vrniti v last in posest, če bi bila z vrnitvijo nepremičnine bistveno okrnjena ekonomska oziroma tehnološka funkcionalnost kompleksov, njena prostorska kompleksnost oziroma namen izrabe prostora in nepremičnin. Slednja pravila pa se ne uporabljajo za gozdove. Funkcionalnost kompleksa je bistveno okrnjena, če bi vrnitev nepremičnine povzročila takšne motnje in druge ovire v poslovanju pravne osebe, ki upravlja s kompleksom,

Bralci se lahko obrnete tudi neposredno na odvetniško pisarno Verstovšek, in sicer na številko 051 610 640, ki je namenjena samo našim bralcem.

zaradi katerih bi ta bodisi prišla v stečaj ali likvidacijo, morala opustiti pomemben del svoje proizvodnje ali storitvene dejavnosti, odpustila znatno število delavcev ali utrpela bistven izpad prihodka. Kmetijska zemljišča se vračajo v last in posest, če se s tem ne okrne funkcionalnost kompleksov kmetijskih zemljišč oziroma kompleksov trajnih nasadov ali, če s tem ne pride do takšne razdrobljenosti parcel, ki bi onemogočala ekonomično obdelavo.

Bralec ne omenja, da bi bili podani kakšni predpisani razlogi, ki bi preprečevali vrnitev gozda v last. Glede na bralčeve podane informacije je torej mogoče skleniti, da se mu lahko vrne del nacionaliziranega gozdnega kompleksa, kot ga je opisal.

Kapital potvarja resnico v kmetijstvu

Kdo narekuje vsebino Kmečkemu glasu?

V Kmečkem glasu se v zadnjem času pojavljajo številne žaljive in neresnične objave, ki skušajo razvrednotiti delo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS) in Zadrugne zveze Slovenije (ZZS). Zapisane vsebine so neresnične, napačno predstavljene in žaljive za vse, ki smo povezani s kmetijstvom in podeželjem.

Takšne objave v Kmečkem glasu lahko povežemo z njegovim lastništvom (**shema na desni**). Lastnik Kmečkega glasa je z 80,08 odstotki KD Kapital – finančna družba, d. o. o., ki je v 100-odstotni lasti družbe KD Holding d. d.. Skupina KD na čelu z **Matjazem Gantarjem** tako lahko preko lastništva vpliva na uredniško politiko in skuša bralce Kmečkega glasu prepričati o slabem delu Petra Vriska in ostalih odgovornih.

Kaj žuli skupino KD?

Skupina KD si že dalj časa prizadeva povečati lastništvo v Deželni banki Slovenije, ki je preko Kapitalske zadruga v večinski lasti slovenskih kmetijskih in gozdarskih zadrug. Kljub številnim očitkom je Kapitalska zadruga uspešno dokapitalizirala Deželno banko Slovenije, tako da je lastniška struktura banke ostala v večinski zadrugni lasti. Dejstvo, da je Peter Vrisk predsednik Kapitalske zadruga, je za skupino KD skrajno moteče, zato izrablja vse možne načine za diskreditacijo njega osebno in organizacij, ki jih vodi.

Tudi iz objavljenih vprašanj za intervju v Kmečkem glasu, ki ga je Peter Vrisk zavrnil, je bilo razvidno, da je bil namen intervjuja diskreditacija sogovornika, ne pa objektivna predstavitev aktualnega dogajanja v kmetijstvu. Pričakovali bi, da bi novinarja zanimala tudi informacije o stališčih do pregleda reforme skupne kmetijske politike, reformi vinskega sektorja in mlečnih kvotah, skratka o širšem dogajanju v kmetijstvu. **Ugotovili smo, da je Kmečki glas poslal novinarja, ki slabo pozna kmetijstvo in se doslej v kmetijskem medijskem prostoru še ni pojavljal, kar je podcenjevalno do bralcev Kmečkega glasa.**

KGZS uspešno zastopa kmetijstvo in podeželje

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije je sodelovala pri oblikovanju nekaterih ključnih dokumentov, od katerih imajo neposredno korist kmetje. Sprejet je bil program razvoja podeželja (PRP) 2007–2013, ki omogoča pridobivanje sredstev tudi manjšim kmetijam, uspešno je bila izvedena subvencijska kampanja, prek katere je letos na slovensko podeželje prišlo več kot 230 milijonov evrov. Dosegli smo, da so bila izvršena poplačila obveznosti za izvedbo EU standardov za preteklo obdobje. Nadaljevali smo s promocijo slovenskega kmetijstva in podeželja doma in v tujini, obveščanjem članov ter seznanjanjem širše javnosti o pomenu kmetijstva.

To so le nekatere dejavnosti na podlagi usklajenega delovanja voljenih predstavnikov in zaposlenih na KGZS ter dobrega sodelovanje z nevladnimi in vladnimi organizacijami. Prepričani smo, da si ti dosežki zaslužijo objektivno predstavitev.

Zbornični urad

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije redno seznanja javnost o svojem delovanju na novinarskih konferencah. Na korektna vprašanja novinarji vedno dobijo odgovor.

Kmetje potrebujemo svojo banko

Deželna banka Slovenije je za slovensko kmetijstvo in podeželje izjemnega pomena, zato so zadruga pristopile k njeni dokapitalizaciji. Povečale so večinsko zadrugno lastništvo ter banki zagotovile njen nadaljnji razvoj. V interesu slovenskega zadrugništva, ki ga zastopa Kapitalska zadruga, je, da ostane strateška lastnica v Deželni banki Slovenije, da bo imela še naprej posluš in razumevanje za potrebe kmetijstva in podeželja.

Program razvoja podeželja ponuja veliko možnosti za črpanje evropskih sredstev in ta sredstva grede preko banke, ki je v lasti kmetov. V EU deluje 23 izredno uspešnih bank, ki so v večinski lasti zadrug in obvladujejo v povprečju več kot 17 odstotkov trga, zato so prizadevanja slovenskih kmetov za ohranitev večinskega lastništva v Deželni banki Slovenije toliko bolj utemeljena.

Moč kapitala

SKUPINA KD

LASTNIK

KD HOLDING,
D.D.

100 % LASTNIK

KD KAPITAL -
FINANČNA DRUŽBA
D.O.O.

80,08 % LASTNIK

ČZD
KMEČKI GLAS

16 neresničnih in žaljivih
objav v zadnjih 6 mesecih v
tedniku Kmečki glas o delu
KGZS in ZZS

Na obisku na kmetiji Špeh v Škalah pri Velenju

Zaskrbljeni zaradi napovedi o umiku kvot

Na družinski kmetiji Špeh v Škalah pri Velenju se lahko pohvalijo z dolgoletno tradicijo, na njej pa danes uspešno kmetujeta Janko in Sonja Arlič s tremi otroki in Jankovim očetom. 30 hektarjev veliki kmetiji, na kateri je 17 hektarjev travnikov in pašnikov, ostalo pa gozd, dodajo še 17 hektarjev najetih površin, in sicer 13 hektarjev travnikov in 4 hektarje njiv. S tem prehranijo čredo, v kateri je trenutno 48 krav molznic rjave pasme. Njihova mlečna kvota znaša 285.000 litrov, ki jo v celoti dosežejo. Mleko oddajajo prek Kmetijske zadruga Šaleška dolina v Mlekarno Celia, Janko je v tej zadrugi tudi predsednik nadzornega odbora.

»Kmetija je na strmih legah in pri nas je še veliko ročnega dela. Želimo posodobiti strojni park, zato smo se lani prijavili na razpis, vendar nismo bili uspešni, naša vloga čaka na ponovno presojo, saj so odkrili napako,« pravi Janko Arlič, ki ga je razveselila napoved o povišanju odkupnih cen za mleko. »Cene repromateriala naraščajo, odkupne cene mleka so že nekaj časa prenizke. Ker mleka primanjkuje, je povišanje cen med kmeti težko pričakovano,« pravi. Je eden tistih kmetov, ki so pri domači mlekarni vztrajali, tudi ko so bile odkupne cene zelo nizke in so se nekateri kmetje usmerili v izvoz. Janko pravi, da jih razume, toda če bi izgubili do-

mače mlekarni, bi slovenskim kmetom trda predla. Je tudi predsednik odbora za mleko pri KGZS in je zaskrbljen zaradi napovedi o ukinitvi mlečnih kvot. »Nismo za liberalizacijo mlečnega trga, saj ne presegamo dodeljenih kvot, hkrati pa imamo v Sloveniji zelo težke pogoje pridelave, zato ne bomo mogli biti konkurenčni. Bojimo se, da bi sprostitev prireje mleka lahko pomenila tudi konec hribovske pridelave pri nas,« pravi.

Oba z ženo sta zaposlena na kmetiji, ki je delno še v lasti Jankovega očeta, in imata tri otroke. Najmlajša Zala je še osnovnošolka, Lucija obiskuje gimnazijo, Nejc je študent in skoraj zagotovo prihodnji prevzemnik in gospodar na kmetiji. Pravita, da so otroci pridni in tako kot večina kmečkih otrok pri delu tudi veliko pomagajo.

Sonja Arlič je tudi predsednica Zveze rejcev goved rjave pasme Slovenije, te pasme so tudi njihove krave. V zvezo je včlanjenih več kot 20 društev s Primorske, Notranjske, Dolenjske, Šaleške, Koroške in Savinjske doline z več kot 500 člani, rejci goved rjave pasme. »Žal se število živali rjave pasme zmanjšuje, čeprav zadnja leta manj. Število goved se zmanjšuje predvsem na Primorskem, Notranjskem in v Posočju, na Krasu skoraj ni več živine. Zato upamo, da nam bo uspel B-program, ki smo si ga zadali v zvezi, to pa je oživitve manjših rej in rej s kravami

Janko in Sonja Arlič pred domačim hlevom

dojiljami, potem bomo upadanje števila zagotovo zaustavili,« je optimistična Sonja Arlič.

Glavne prednosti rjave pasme so namreč za slovenske razmere zelo primerna mlečnost krav in izjemni gospodarski rezultati, doseženi pri križanju. To govedo je zelo dolgoživno in vzdržljivo, mleko ima takšno kakovost beljakovin, ki je zelo primerna za sirjenje. Ponekod v Italiji in Švici za določene vrste sira namreč uporabljajo le ali pretežno mleko krav rjave pasme, pri nas iz njega pretežno nastajata znameniti nanoški sir in sir tolminc.

Janko je tudi član upravnega odbora Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije in zagovarja obvezno članstvo v zbornici, saj se zaveda, da se sicer glas majhnih kmetov ne bo slišal. »Želim pa si, da bi bila v zbornici močnejša gozdarska služba. Ob letošnjem razpisu za gozdarstvo se nam je zgodilo, da gozdarji niso bili kmetom pripravljeni priskočiti na pomoč, svetovalci v zbornici pa tega znanja preprosto nimajo. Zato menim, da mora zbornica res postati tudi gozdarska, in ne samo kmetijska,« pravi.

Jožica Hribar

DEŽELNA BANKA SLOVENIJE

Vsak mesec plačam goro položnic, zato me zanima kakšno provizijo za plačevanje položnic zaračunate v Deželni banki Slovenije?

V Deželni banki Slovenije imamo **najnižjo provizijo pri plačevanju položnic med bankami v Sloveniji**, in sicer **0,94 EUR** za položnico. Plačila lahko opravljate na vseh 88 enot banke po vsej Sloveniji. Nudimo pa vam tudi **plačevanje položnic preko naše elektronske banke DBS NET**, 24 ur na dan in 365 dni v letu po **1e 0,25 EUR**.

Za dodatna vprašanja smo vam na voljo v 88 enotah Deželne banke Slovenije ter na brezplačni telefonski številki DBS FON 080 17 55 vsak dan med 8.00 in 16.00, več informacij pa najdete tudi na www.dbs.si.

DBS FON
080 17 55

DBS NET

DBS PRONET

www.dbs.si

POSEBNO OBVESTILO

NAMEN:

PLAČEVANJE POLOŽNIC V BANKI

PO NAJNIŽJI CENI MED BANKAMI V SLOVENIJI

ZNESEK

EUR 0,94

KRAJ PLAČILA

V 88 POSLOVALNICAH DBS

INFO NA BREZPLAČNI ŠTEVILKI:

0 8 0 1 7 5 5

ALI NA WWW.DBS.SI

DEŽELNA BANKA SLOVENIJE

vedno blizu

ZADRUŽNA ZVEZA SLOVENIJE

AKTUALNO DOGAJANJE

*Zima je in polja počivajo.
Zbrani v krogu svoje družine in prijateljev pričakujemo praznike.
Naj vas obdarijo z veliko ljubezni, sreče in veselja.
Prinesejo dobro letino in nas povežejo v miru,
zaupanju in sodelovanju.
V leto, ki prihaja, stopite zdravi in polni dobrih želja.*

Zadružna zveza Slovenije

Pripravila:
mag. Anita Jakuš

naj poskrbijo za korektno obveščanje svojih članov o gibanju odkupnih cen mleka in razmišljajo o morebitnem povečanju lastništva kmetov v slovenskih mlekarnah. Ključno zadevo pri povezovanju mlekarn imajo lastniki in ti se bodo morali čim prej odločiti, kaj želijo. Poudarili so potrebo po večjem sodelovanju mlekarn, ki bodo zmanjšale stroške in uspešno konkurirale trgovini. Težave, ki se sedaj pojavljajo na področju odkupa in prodaje mleka, se bodo kaj kmalu pokazale pri prodaji vina, sadja in zelenjave, zato je potrebno stopiti skupaj in poiskati najboljše rešitve. Ob koncu se je predsednik Zadružne zveze Slovenije Peter Vrsk vsem zahvalil za izkazano podporo in uspešno delo ter zaželel v novem letu veliko dobrega, zdravja in lepih želja. Če si bomo med sabo pomagali, bomo naše cilje lažje uresničili. Leto 2008 je za vse nas velika priložnost.

Izredni občni zbor ZZS

Na izrednem občnem zboru Zadružne zveze Slovenije, ki je potekal 11. decembra 2007 v Lukovici, so zadrage, članice zveze, odločale o prihodnji regijski organiziranosti zveze in spremembah in dopolnitvah pravil Zadružne zveze Slovenije. Zadrage so potrdile predlagane spremembe in dopolnitve pravil Zadružne zveze Slovenije in novo regijsko organiziranost. Zadružna zveza Slovenije bo poslej imela 14 regij. Upravni odbor bodo tudi v prihodnje sestavljali predsednik, po en član iz vsake regije in še en član iz skupine članic, ki povezujejo posameznike in pravne osebe z območja celotne Slovenije. Dva podpredsednika bo volil upravni odbor iz svojih vrst, enako bo nadzorni odbor izvolil iz svoje sredine enega podpredsednika. Tako bo zvezo še naprej upravljala 16-članski upravni in nadziral 5-članski nadzorni odbor. Glede na to, da je bila od zadnjega občnega zbora zveze sprejeta nova standardna klasifikacija dejavnosti, je ob spremembi pravil zveze občni zbor uskladal tudi poimenovanje in oznake dejavnosti v skladu z novo uredbo.

Zadružna akademija

V okviru Zadružne akademije je v sredo, 12. decembra 2007, potekal seminar z naslovom "Program razvoja podeželja 2007-2013 in možnosti pridobitev sredstev za zadrage". Na njem so predstavniki Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano podali kratko predstavitev programa razvoja podeželja 2007-2013 in predstavili možnosti pridobitev sredstev za zadrage in živilske obrate.

Na obisku v Turčiji

Zadružniki smo v začetku decembra obiskali Turčijo. Ogledali smo si enega največjih sejmov v Turčiji in Srednjem vzhodu Growtech Eurasia 2007, namenjenega kmetijstvu, vrtnarstvu, cvetličarstvu in najnovejšim tehnološkim dosežkom. V zelo rodovitni dolini pod gorovjem Taurus smo v mestu Dembre obiskali kmetijo, ki se ukvarja s proizvodnjo zelenjave v pokritih rastlinjakih. Za ta predel Turčije je značilno, da ima zelo rodovitno zemljo in ugodno sredozemsko podnebje, voda pa skozi vse leto priteka izpod gorovja Taurus. Dolina je preplavljena z rastlinjaki, kjer proizvajajo največ paradižnik, papriko, fižol, jajčevce in drugo zelenjavo, ki jo v večini izvažajo v EU. Na leto imajo tri letine pridelave.

Kolegij predsednikov in direktorjev

Na kolegiju predsednikov in direktorjev zadrug, članic Zadružne zveze Slovenije, ki je potekal na Lukovici 11. decembra 2007, so udeleženci pregledali delo Zadružne zveze Slovenije in njenih odborov v letu 2007, se seznanili z vsebino zadružnega izobraževanja v okviru zadružne akademije in regijskih posvetov zadrugnikov, s katerimi nadaljujemo po novem letu. V okviru zadružne akademije pripravljamo več kot deset izobraževanj tako s splošno zadružno vsebino kot ožimi strokovnimi področji, katerih poznavanje je potrebno za uspešno poslovanje zadrug. Udeleženci so v razpravi opozorili na aktivna dogajanja na trgu mleka v Sloveniji. Na trgu se povečuje povpraševanje po mleku s strani tujih, predvsem italijanskih in avstrijskih kupcev, ki za mleko ponujajo precej višje cene. Slovenskim mlekarnam že sedaj primanjkuje domače surovine za predelavo in dodatne količine iščejo v tujini ali jih prevzemajo od drugih slovenskih mlekarn. Poudarili so, da je treba ohraniti slovensko mlečno predelovalno industrijo in si s tem na dolgi rok zagotoviti odkup in plačilo mleka. Ocenjuje se, da bi lahko po ukinitvi mlečnih kvot nastali presežki mleka in bodo slovenski rejci brez domače predelave odvisni od tujih kupcev. Zato je treba storiti vse in pridelovalce mleka pravilno obveščati o gibanju cen in razmerah na trgu mleka ter proizvodnjo slovenskega mleka zadržati v Sloveniji. Dogovorili so se, da se v prihodnjem tednu sestane strokovni odbor za govedorejo in mleko in sprejme nadaljnje korake za ukrepanje. Zadrage

Dragi prijatelji kmetijstva,

leto, ki prihaja, naj vas obdara z dobro letino, vam prinese veliko zdravja, vas razveseli in podari obilo lepega.. Preživite miren božič v krogu svojih domačih in zadovoljni stopite v novo leto!

Franc Pribožič, predsednik

Kmečke liste – društva za razvoj kmetijstva in podeželja

Delavnica o navzkrižni skladnosti

Dobro pripravljene svetovalci

Strokovnjaki KGZS, sektorja za kmetijsko svetovanje, so se udeležili delavnice na temo navzkrižne skladnosti (NS), kontrole NS ter svetovanja za potrebe NS, ki je potekala v italijanskem mestecu Ispra v organizaciji raziskovalnega centra Evropske komisije. Delavnice se je udeležilo preko sto strokovnjakov iz držav članic EU ter iz Švice in s Hrvaške.

Predstavniki Evropske komisije so predstavili sedanje izkušnje ter razvoj zakonodaje s področja navzkrižne skladnosti. Evropska komisija je v začetku leta predlagala sveženj ukrepov za izboljšanje in poenostavitev sistema navzkrižne skladnosti, ki je bil ključen element reforme skupne kmetijske politike iz leta 2003. Spremembe naj bi med drugim pripomogle k izboljšanju obveščanja,

vzpostaviti določene ravni dopustnosti manjših kršitev, uskladitvi stopnje kontrole in vnaprejšnjemu obveščanju pri določenih pregledih na kmetijah.

V prihodnje se morajo povečane kontrole osredotočiti na področja tveganja, ne pa na vse standarde, kot je bila praksa do zdaj. Komisija bo omogočila, da bodo kmetje o pregledu obveščeni do 14 dni vnaprej, če s tem ne bo ogrožen namen kontrol. Kontrole skladnosti z zakonodajo o krmi in živilih, zdravja in dobrega počutja živali ter identifikacije in registracije živali se tudi v prihodnje ne bodo najavljale. Nacionalni organi bodo morali določiti najprimernejše obdobje, v katerem se bo preverjala večina obveznosti, pri tem pa zagotoviti, da bo sistem kontrole zajel vse obveznosti. Kontrole je treba izvajati le na

polovici kmetijskih parcel in ne po vsej kmetiji. Kmetje morajo prejeti poročilo o kontroli najpozneje tri mesece po pregledu. Izboljšala se bo izbira kontrolnega vzorca, vključen pa bo tudi naključni element. Komisija bo pojasnila, katere informacije morajo države članice posredovati kmetom. Predlaga se tudi poenostavitev pravila o desetih mesecih, ki kmeta obvezuje, da so mu vse parcele, prijavljene zaradi sheme enotnega plačila, na razpolago deset mesecev.

Na delavnici so bili predstavljeni kontrolni sistemi, ki jih razvijajo v nekaterih državah članicah. Ti s pomočjo satelitov omogočajo daljinsko zaznavanje ravnanja kmetov, kot so preoravanje travinja, povzročanje erozij ali nedovoljeno zažiganje organske mase. Ker so pomembni pravilno izbrani indikatorji za spremljanje učinka uvedbe navzkrižne skladnosti, so posamezne države članice predstavile merila za izbor indikatorjev.

Posebno pozornost smo udeleženci namenili dobrim kmetijskim in okoljskim pogojem (GAEC), pri tem se sedaj ugotavlja, da so države članice izbrale različne zahteve za kontrolo, čeprav je bilo prvotno mišljeno, da se morajo vse zahteve enako uveljaviti v

vseh državah članicah, hkrati pa se ista zahteva ne tolmači enako, kar je zaskrbljujoče.

Glede trajnega travinja je bilo ugotovljeno, da je večina držav uvedla zahtevano razmerje trajnega travinja do vseh obdelovalnih površin na ravni države, posamezne države, kot je npr. Belgija, pa so uvedle sistem poročanja o razmerju na ravni kmetije.

V zadnjem delu so na delavnici govorili o sistemu kmetijskega svetovanja za navzkrižno skladnost. Predstavljeni so bili prakse ravnanja v nekaterih državah EU, svetovalna orodja, postopki izobraževanja in certificiranja svetovalcev ter kontrola njihovega dela.

Delavnica je ponudila vrsto koristnih informacij, ki jih bomo v Sloveniji lahko uporabili v prihodnje. Ugotovili smo tudi, da postavljen sistem navzkrižne skladnosti pri nas ne odstopa od prakse v drugih državah članicah. Tudi sistem kmetijskega svetovanja je primerljiv. Ugotovljamo tudi, da nam manjkajo IT svetovalna orodja, ki so pripomoček svetovalcem in kmetom pri izpolnjevanju zahtev. Treba bo postaviti sisteme kazalnikov, da bomo lahko merili učinke izpolnjevanja zahtev.

Tone Jagodic

Spreminjanje uredb

Pogoji se ne smejo poslabšati

Sprememba uredb o izvedbi neposrednih plačil in plačil za kmetijsko okoljske ukrepe SKOP in KOP ter priprava Pravilnika o dodelitvi plačilnih pravic iz nacionalne rezerve.

V preteklih mesecih so na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljevanju ministrstvo) intenzivno pripravljali spremembe uredb, ki so osnova za vsakoletno vlaganje in izplačilo subvencij v kmetijstvu. Spreminjajo se predpisi tako na področju neposrednih plačil kot tudi okoljskih plačil (SKOP/KOP), pripravili pa so tudi Pravilnik o dodelitvi plačilnih pravic iz nacionalne rezerve. Razlog za mnoge spremembe na področju neposrednih plačil je predvsem v spreminjanju zakonodaje s tega področja na ravni EU in v dodatnem vključevanju sadjarskih in še nekaterih drugih površin med upravičene površine za dodelitev plačilnih pravic v letu 2008, potreba za popravek uredb za plačila SKOP in KOP pa je v spremembah, ki jih je prinesel potrjen Program razvoja podeželja RS za obdobje 2007-2013 glede na osnutek programa, ki je bil osnova za oddajanje zahtevkov v letu 2007.

Na Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije (KGZS) smo v tem času redno prejeli popravljene osnutke sprememb uredb, ki so jih strokovne službe KGZS s svojimi predlogi in pripombami dopolnjevale ter s tem zares dejavno sodelovale pri pripravi sprememb uredb in pravilnika. Naša osnovna skrb je bila, da se pogoji in izplačila za upravičence, ki ste vlagali zahtevke v letu 2007, ne smejo

poslabšati, hkrati pa smo poskušali, in na mnogih mestih tudi uspeli, vnesti v uredbe in pravilnik mnoga dopolnila, ki prinašajo kmetom nekaj olajšav in novih možnosti. Ob tem je potrebno poudariti, da je ministrstvo pripravo teh sprememb zakonodaje vodilo zelo kooperativno, nas obravnavalo kot partnerje ter do zadnjega dne pred oddajo predlogov sprememb uredb in pravilnika na vlado poskušalo usklajevati in upoštevati naše pripombe in pobude. Tako smo vsakega od dokumentov prijeli v obravnavo večkrat in imeli na ministrstvu veliko usklajevalnih sestankov. Žal se je tudi tokrat večkrat ponovila praksa, da smo prejeli nove osnutke uredb in pravilnika, za naslednji dan pa je bil že sklican usklajevalni sestanek, kjer smo morali imeti pripravljene svoje pripombe in predloge. KGZS je glede tega že večkrat pozvala ministrstvo, da potrebujemo za strokovni pregled osnutkov zakonodaje več časa. Kljub temu da vsi naši predlogi niso bili sprejeti, nam je uspelo pri mnogih zadevah ministrstvo prepričati v spremembo predlaganih osnutkov sprememb zakonodaje in s tem vsaj pri nekaterih zadevah z izkušnjami in konkretnimi primeri, ki jih svetovalna služba vsakodnevno spoznava ob delu s kmeti, vplivati na zakonodajalca.

Ker je sprememb kar veliko, so v nadaljevanju navedene le najpomembnejše. KGZS se je za reševanje določenih problematik še

posebej zavzela, ministrstvo pa je nekatere naše pripombe upoštevalo, druge pa zavrnilo. Z vsemi podrobnostmi sprememb navedene zakonodaje se boste lahko seznanili na inštruktažah, ki jih bo tudi v prihodnjem letu, predvsem v mesecu februarju, izvedla Kmetijska svetovalna služba na izpostavah kmetijsko-gozdarskih zavodov oziroma se lahko o spremembah osebno pogovorite z vašimi kmetijskimi svetovalci.

Uredba o spremembah in dopolnitvah uredbe o izvedbi neposrednih plačil v kmetijstvu (v nadaljevanju uredba NP)

Ena od pomembnejših sprememb uredbe NP prinaša v letu 2008 možnost pridobitve plačilnih pravic in plačila tudi za rabo 1221 - intenzivni sadovnjaki na podlagi prijave na zbirni vlogi za leto 2008. Ob tem smo se na predlog KGZS na ministrstvu uspeli uskladiti, da se dodeli plačilna pravica tudi za vse površine, ki so imele v preteklih letih dejansko rabo 1221 - intenzivni sadovnjaki in so izvedli krčitev sadovnjaka pred letom 2008. V praksi to pomeni, da bo v letu 2008 dodeljena tudi plačilna pravica za površine z rabo njiva ali travnik, ki je v preteklih letih bila intenzivni sadovnjak in zanjo še ni bila dodeljena plačilna pravica v letu 2007. Žal nam ni uspelo uskladiti tudi besedila, ki bi v uredbi EKO 0 vključeval tudi površine intenzivnih sadovnjakov, ki bodo v letu 2008 v obnovi in jim plačilne pravice ne bodo dodeljene. Ministrstvo je za te površine obljubilo, da se jim bo v prihodnjih letih dodeljevalo plačilne pravice iz nacionalne rezerve, kar bo predvideno s spremembami Pravilnika o dodelitvi plačilnih pravic iz nacionalne rezerve v prihodnjih letih.

Ministrstvo nam je prisluhnilo tudi pri zavzemanju za možnost pridobitve plačilnih pravic za površine z zelišči in umaknilo omejitve, ki je najprej predvidevala pridobitev plačilnih pravic le za gojenje nekaterih zelišč, pri tem pa bi izpadle površine z zelišči, ki se pri nas edina pridelujejo v večjem obsegu, med katerimi so ameriški slamnik, žametovka in ognjič.

Po že skoraj celoletnem prepričevanju ministrstva nam je uspelo med spremembe uredbe NP vključiti tudi možnost pridobitve plačilnih pravic za površine z rabo 1800 - kmetijsko zemljišče, poraslo z gozdnim drevjem. V praksi to pomeni, da bodo v letu 2008 dodeljene tudi plačilne pravice za kraške in druge pašnike, ki po dosedanjih definicijah zaradi prevelike gostote drevja niso bile uvrščene med rabo 1300 - trajni travnik in zato niso bile upravičene do dodelitve plačilnih pravic v letu 2007. Za te površine bodo plačilne pravice dodeljene, če bo njihova dejanska raba enaka rabi kot je v evidenci dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč, zajetih iz digitalnih ortofoto posnetkov, posnetih do konca leta 2006, ter za te površine v letu 2007 niso dodeljene plačilne pravice.

Poleg navedenih sprememb popravke uredbe NP predvideva tudi možnost pridobitve plačilnih pravic v letu 2008 za površine

z rabo 1180 - trajne rastline na njivskih površinah (sadne drevesnice, okrasne drevesnice, gozdne drevesnice, nasadi matičnih rastlin, trsnice in zelišča) in 1212 - matičnjaki. Postavitev stopnje obvezne prahe v letu 2008 na 0 % predvideva manjše povišanje plačil za pomoč za stročnice in pridelovalce lupinarjev ter s 1. januarjem 2008 ukinja dovoljenja za sadje, zelenjavo in krompir, pridobljena ob dodelitvi plačilnih pravic v letu 2007. Po zadnjem predlogu uredbe NP ministrstvo predvideva, da bi se v naslednjih letih zaradi dodelitev plačilnih pravic za intenzivne sadovnjake in ostale dodane upravičene rabe iz prejšnjih odstavkov zmanjševalo regionalno plačilo tako za travinje kot tudi za njive. KGZS se je ob spremembi uredbe o ureditvi trga za sadje in zelenjavo, ki jo je v letu 2006 in 2007 spreminjala Evropska komisija, zavzemala za povečanje nacionalne ovojnice. Če bi Slovenija to dosegla, do znižanj zaradi dodelitve novih plačilnih pravic (npr. za sadovnjake) ne bi prišlo.

Uredba o plačilih za kmetijsko okoljske ukrepe iz Programa razvoja podeželja za Republiko Slovenijo 2004-2006 v letih 2007-2010 (v nadaljevanju uredba SKOP)

Kljub temu da nov Program razvoja podeželja 2007-2013 ne vpliva na pogoje za sprejete obveznosti za upravičence, ki so ostali v programu SKOP, je tudi v tej uredbi SKOP prišlo do manjših sprememb.

Ob zmanjševanju števila avtohtonih pasem domačih živali oz. števila hektarjev vključenih površin med leti za več kot 10 %, sprememba uredbe SKOP predvideva vračanje sredstev za celotno zmanjšanje števila živali oz. površin in ne le za odstotek nad 10 % zmanjšanja, kot je to veljalo do sedaj. Ministrstvo ni sprejelo pripombe KGZS, da bi upravičenci bili v tem primeru enako sankcionirani kot do sedaj. Ob tem je KGZS opozorila tudi na nesmiselno postavljeno možnost zniževanje števila živali avtohtonih pasem med leti v primerih, kjer ena žival pomeni več kot 0,5 GVŽ. Z ministrstvom je bilo za te primere v spremembi uredbe SKOP usklajeno novo besedilo, ki predvideva, da se v primerih, kjer ena žival posamezne vrste predstavlja več kot 10 % vseh živali te vrste, vključenih v ukrep avtohtonih pasem, število živali iz leta v leto lahko zmanjša za eno žival.

KGZS se je zavzela tudi za odpravo težav zaradi napačno izrisanih GERK-ov na starih digitalnih ortofoto posnetkih, kjer gre le za zamik izrisa glede na stanje v naravi. To pomeni, da zaradi zamika izrisa prihaja na eni strani GERK-a do zmanjšanja površin, na drugi strani pa do povečanja, kljub temu da se v naravi ves čas dejansko obdeluje ista površina. Če je odstopanje za nekaj metrov, bi bilo lahko zmanjšanje hitro večje od dovoljenih 10 %, za kar pa bi morali vlagatelji vračati sredstva. Ministrstvo je besedilo prilagodilo tako, da tovrstni zamiki ne bodo vplivali na zmanjšanje površin oz. potrebe po vračanju sredstev iz tega naslova.

Nerešena še vedno ostaja problematika zniževanja plačil za posamezne ukrepe znotraj SKOP. KGZS je ta problem pisno in ustno na usklajevalnih sestankih ponovno izpostavila, ministrstvo pa vztraja na svoji določitvi višine plačil zaradi omejenih razpoložljivih sredstev.

Ob navedenem sprememba uredbe SKOP natančneje opredeljuje kršitve in sankcije, med katerimi lahko izpostavimo, da je sedaj brez sankcij možna pri ukrepih integriranega ali ekološkega sadjarstva in vinogradništva ter pri travniških sadovnjakih obnova nasadov z dvoletnim premorom. Prav tako so natančno opredeljena tudi merila za kontrolo

KGZS se je posebej zavzela tudi za spremembo uredbe NP na področju uveljavljanja zahtevkov za dodatno plačilo za ekstenzivno rejo ženskih goved. Po novem sprememba uredbe NP predvideva, da bo v januarju 2008 (morda tudi še v februarju) možno dodatno oddajati zahtevke za živali, ki so telile med 1. junijem 2007 in 10. decembrom 2007. Prav tako je za prihodnja leta do leta 2013 predvideno oddajanje zahtevkov v januarju tekočega leta za upravičene živali, ki so telile od 11. decembra preteklega leta do 10. decembra preteklega leta. S to spremembo so bile za vlagatelje zahtevkov dosežene tri ugodnosti:

- z možnostjo vlaganja zahtevkov za živali za drugo polovico leta 2007 se zagotovi, da bodo sredstva, ki so za ta ukrep rezervirana v letu 2007, v celoti izkoriščena, saj prerazporeditev na druge ukrepe ni mogoča,
- kmetje boste plačilo za živali, ki so telile v drugi polovici leta 2007, prejeli do 30. junija 2008 in ne šele leto kasneje,
- v letu 2013 boste kmetje lahko vlagali zahtevke tudi za živali, ki bodo telile v drugi polovici leta 2013 in prejeli plačilo v letu 2014, kar bo šlo na račun celotnega izkoriščenja rezerviranih sredstev za ta ukrep v letu 2007.

Sprememba uredbe predvideva, da bo v začetku leta 2008 možno dodatno oddajati zahtevke za živali, ki so telile med 1. junijem 2007 in 10. decembrom 2007.

www.kgzs.si

izvajanja dobre kmetijske prakse pri kontroli na kraju samem ter zaporedne kršitve v času trajanja petletne obveznosti.

Uredbe o plačilih za ukrepe osi 2 iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007-2013 v letih 2007-2013 (v nadaljevanju uredba KOP)

Potrditve Programa razvoja podeželja 2007-2013 je glede na osnutke programa prinesla kar nekaj sprememb, ki jih je potrebno vključiti tudi v uredbo KOP o plačilih za ukrepe osi 2 iz PRP 2007-2013. Zaradi nekaterih spremenjenih splošnih ali specifičnih pogojev, ki pri nekaterih pridelovalcih lahko pomenijo tudi nezmožnost izpolnjevanja pogojev v okviru KOP, je KGZS pri ministrstvu uspela doseči, da bo s spremembo uredbe KOP možna vrnitev iz programa KOP nazaj v SKOP. Več o tem je bilo že objavljeno v prejšnji številki Zelene dežele, v spremembi uredbe KOP pa so sedaj natančno opredeljeni tudi postopki vrnitve v SKOP, kdo je do tega upravičen in obrazec, s katerim se to lahko stori. Vse zainteresirane ponovno opozarjamo, da bo vlaganje zahtevkov mogoče le v omejenem času, in sicer 15 dni po uradni objavi spremembe te uredbe KOP v Uradnem listu RS.

Ker je ekstenzivnim travniškim sadovnjakom priznana dvonamenska raba, je veliko težav pri vlaganju zahtevkov v letu 2007 povzročalo neživiljenjsko določilo, ki ni omogočalo uveljavljanja podukrepov REJ-sonaravna reja domačih živali, HAB-ohranjanje posebnih travniških habitatov, ETA-ohranjanje ekstenzivnega travinja, ZVE-reja domačih živali v osrednjem območju pojavljanja velikih zveri, EK-ekološko kmetovanje, VVO-Pokritost tal na vodovarstvenem območju in ukrepa S35

ter S50 – košnja strmih travnikov na rabi, 1222 – ekstenzivni oz. travniški sadovnjak. KGZS se je za reševanje problema pri ministrstvu zavzela že konec poletja in sedaj pri spreminjanju uredbe KOP dosegla, da bo od leta 2008 dalje ponovno možno na rabi 1222 – ekstenzivni oz. travniški sadovnjak uveljavljati vse možne podukrepe za travinje (REJ, ETA, HAB, ZVE, EK, VVO, S35 in S50).

Prav tako kot pri uredbi SKOP smo tudi pri uredbi KOP uspeli doseči ugodnosti pri zmanjševanju števila avtohtonih pasem domačih živali, nesankcioniranje v primerih zamika izrisa površin zaradi starih digitalnih ortofoto posnetkov in izbris dodatnega sankcioniranja v primeru neizpolnjevanja pogojev navzkrižne skladnosti z 20 odstotki.

Kljub navedenemu je pri tej spremembi uredbe KOP ostalo še kar nekaj določil, s katerimi se na KGZS ne strinjamo in smo nanje tudi jasno opozorili ministrstvo. Med njimi je najpomembnejše, da prevzemanje novih petletnih obveznosti, kar pomeni novo vstopanje v podukrepe KOP, od leta 2008 do 2013 do nadaljnjega ne bo mogoče. Izjema je le podukrep ekološkega kmetovanja, pri katerem je vstopanje še naprej odprto. To določilo posledično omeji tudi možnost povečevanja površin znotraj obstoječih petletnih obveznosti. Po novem bo možno povečevanje le za 20 % oz. 2 hektara na obstoječe obveznosti in ne kot je veljalo do sedaj, ko je vlagatelj lahko z večjim povečanjem prevzel novo petletno pogodbeno obveznost za vse površine. Prav tako se ne strinjamo s spremembo določila, ki je prej dopuščalo 10-odstotno zmanjšanje površin ali števila avtohtonih pasem živali glede na vključene površine ali živali v preteklem letu, sedaj pa je dovoljeno zmanjšanje 10 odstotkov glede na vstopne površine ali živali za celotno petletno obveznost.

Tako kot pri uredbi SKOP tudi pri uredbi

KOP ministrstvo ni upoštevalo pripombe, da je potrebno ob zmanjševanju števila avtohtonih pasem domačih živali oz. števila hektarjev vključenih površin za več kot 10 odstotkov vračanje sredstev za celotno zmanjšanje števila živali oz. površin, in ne le za odstotek nad 10 odstotkov zmanjšanja, kot je to veljalo do sedaj.

Še vedno ostaja neuskkljen problem zniževanja plačil za podukrepe KOP glede na plačila, ki so bila za enake ukrepe v SKOP izplačana v letu 2006. KGZS je zagovarjala stališče, da so se stroški obdelave povečali, hkrati pa so podukrepom KOP dodani nekateri novi pogoji, ki ponekod dodatno povečujejo stroške, kar bi moralo voditi prej k povečevanju plačil in ne k zmanjševanju. Žal pa se tudi pri podukrepih KOP s spremembo uredbe KOP plačila ne bodo zvišala.

Podobno kot uredba SKOP tudi uredba KOP s spremembo natančneje opredeljuje katalog kršitev in sankcij, dopušča dvoletno obnovo trajnih nasadov ter v prilogah dodaja kršitve in sankcije minimalnih zahtev za uporabo gnojil, za uporabo fitofarmaceutskih sredstev ter kršitve in sankcije pri gnojenju s fosforjem iz živinskih gnojil.

Pravilnik o dodelitvi plačilnih pravic iz nacionalne rezerve (v nadaljevanju pravilnik)

Pravilnik predvideva dodeljevanje plačilnih pravic za:

- pozitivno rešene pritožbe iz preteklih let, ki vplivajo na spremembo vrste, števila plačilnih pravic ali njihovo vrednost,
- dodelitev zaradi dedovanja oziroma prenosa in
- zvišanje dodatka za sektor govedoreje zaradi vpliva višje sile ali izjemnih okoliščin.

Glede na prvo alinejo lahko nosilec kmetijskega gospodarstva pridobi plačilne pravice in morebitne dodatke iz nacionalne

rezerve za vse pozitivno rešene pritožbe iz preteklih let, ki so postale pravnomočne po vložitvi zbirne vloge za leto 2007, če takšna odločitev vpliva na prvo dodelitev plačilnih pravic.

Druga alineja dopušča pridobitev plačilnih pravic nosilcu kmetijskega gospodarstva iz nacionalne rezerve za upravičene površine, če je prejel upravičeno površino od kmeta, ki se je upokojil iz kmetijske dejavnosti ali je umrl pred 10. junijem 2007 in za te površine ni bil vložen zahtev za dodelitev plačilnih pravic.

Po tretji alineji je do zvišanja dodatka za sektor govedoreje iz nacionalne rezerve upravičen nosilec kmetijskega gospodarstva, če mu je bilo zaradi višje sile ali izjemnih okoliščin za leto 2006 v primerjavi s predhodnim letom izplačano manjše število premij za govedo in mu je s tem zmanjšana osnova za izračun dodatka za sektor govedoreje.

KGZS je od samega začetka nastajanja pravilnika dejavno sodelovala pri pripravi in večina pripomb je bila upoštevana že tekom priprave dokumenta. Za KGZS ostaja sporno le, da se v primeru premajhne nacionalne rezerve vrednost plačilne pravice določi na podlagi števila zahtevkov in razpoložljivih sredstev v nacionalni rezervi. Če nacionalna rezerva ne zadošča zahtevanemu številu plačilnih pravic, se upravičencem dodeli sorazmerno zmanjšano število plačilnih pravic. KGZS je predlagala, da bi bila dodana možnost dodelitve plačilnih pravic iz nacionalne rezerve, tudi za reševanje drugih življenjskih primerov oz. razlogov, zaradi katerih plačilne pravice v letu 2007 niso bile dodeljene.

Glede na vložen trud tako predstavnikov ministrstva in strokovnih služb KGZS upamo, da bodo spremembe navedene zakonodaje pozitivno vplivale na vlaganje zahtevkov in pridobivanje sredstev, od katerih bomo slovenski kmetje tudi v prihodnjih letih še vedno močno odvisni.

Dr. Jernej Demšar

Novi certifikati nacionalne poklicne kvalifikacije

Na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije (KGZS) je 19. decembra potekala slovesna podelitev certifikatov o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah (NPK). Certifikate s področja predelave mesa, mleka in sadja ter izdelave kruha, potic, peciva in testenin na tradicio-

nalni način ter poljedelec in živinorejec je pridobilo 57 kandidat in kandidatov.

Največ certifikatov je bilo podeljenih za izdelavo kruha, potic, peciva in testenin na tradicionalni način. Prejemnikom certifikata se s tem odpira možnost razvoja lastnih

kmetij oziroma zaposlitve drugod. Odpira se možnost registracije dopolnilne dejavnosti na kmetiji, saj kandidat z njim dokaže usposobljenost za opravljanje dela. KGZS, katere cilji dela so usmerjeni v skrb za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja, je poobla-

Naslednje leto bosta dva termina za preverjanje in potrjevanje NPK, predvidoma maja in septembra. Roki bodo objavljeni v Zelenu deželo in na spletni strani KGZS.

ščena za izvajanje postopkov preverjanja in potrjevanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij. Kandidatom nudi tudi svetovanje v zvezi s pridobitvijo certifikata. Praksa kaže, da je veliko dosedanjih prejemnikov certifikata že registriralo različne dopolnilne dejavnosti na kmetijah in si s tem zagotovilo delovno mesto in dodaten dohodek na kmetiji. Certifikat je od leta 2003 prejelo 610 kandidatov, število prejemnikov pa se vsako leto povečuje.

Majda Filipič

Oddaja Za vas in mesto

Strokovnjaki Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije s svojimi prispevki sodelujejo tudi pri nastajanju kmetijske televizijske oddaje Za vas in mesto, ki jo lahko vidite vsako nedeljo na TV Pika ob 11.00 (ponovitev ob ponedeljkih ob 16.30 in sredo ob 11.00), na MediaTV in TV AS. Vse oddaje lahko vidite tudi na spletni strani www.skledar.si.

Inovativni mladi kmet leta 2007

Zamisel rojeva sadove

Boštjan Škrabar gospodari na kmetiji na obrobju Šempetra v Savinjski dolini, ki obsega 33,39 hektarja zemljišč. Glavni dejavnosti sta hmeljarstvo (20,83 ha) in vzreja mladega piganega goveda (27,3 GVŽ). V zadnjih letih usmerja kmetijo v vse bolj intenzivno pridelavo hmelja in je zato tudi posodobil hmeljarsko mehanizacijo ter v vseh hmeljskih nasadih postavil namakalne sisteme. Že

Boštjanova kmetija je z uvedbo kapljičnega sistema namakanja prvovrsten zgled ostalim hmeljarjem, ki se težko odločajo za novosti in posodobitve. Da je njegova zamisel dejansko inovativna, kaže dejstvo, da se je kot prvi in edini hmeljar v Sloveniji za vse nasade s hmeljem odločil uvesti kapljični sistem namakanja. Njegovi nasadi služijo kot predstavitveni objekt za področje kapljičnega

več let sodi med najuspešnejše pridelovalce hmelja v Sloveniji.

Škrabar se je uvrstil v razpis z inovativnim projektom »Prestrukturiranje namakanja nasadov hmelja z namakanja z bobenskimi namakalniki na nadzemni kapljični sistem namakanja«. V okviru projekta je uvedel novo tehnologijo namakanja, t.j. kapljični sistem namakanja, ki je okolju in rastlinam prijaznejši ter energetsko učinkovitejši od namakanja z bobenskimi namakalniki. V letu 2006 je s kapljičnim namakalnim sistemom namakal že 10,55 hektarja hmeljišč, v letu 2007 18 hektarov, v letu 2008 pa namerava kapljični sistem namakanja postaviti še na preostalih 2,83 hektarja hmeljišč.

ga namakanja v hmeljarstvu. Pred tem so obstajale le manjše poskusne površine, kar pomeni, da je Boštjan s svojim inovativnim pristopom dejansko zaoral v ledino na tem področju. Še posebej je pohvalno, da se je na tem področju bil pripravljen tudi seznaniti s poskusnimi rezultati in se dodatno izobraziti. Ves čas išče podporo v strokovnih službah ter nadgrajuje svoje znanje in izkušnje s kapljičnim namakanjem. Da je njegova usmeritev inovativna in pravilna, kažejo že vrsto let nadpovprečno veliki pridelki hmelja, ki jih dosega kljub pomanjkanju padavin in suši v mesecih, ko hmeljna rastlina vodo najbolj potrebuje.

dr. Dušica Majer

Zaključek projekta

Boljše poznavanje Nature 2000

Po dobrem letu dni se zaključuje projekt **Krepitev implementacije Nature 2000 v Sloveniji – Komunikacijska podpora implementaciji Nature 2000**. Med pomembnimi vsebinami projekta je tudi priprava komunikacijske strategije s priporočili za komuniciranje v prihodnje. Izvajalci projekta so ob zaključku projekta pripravili anketo o poznavanju Nature 2000 med prebivalci Slovenije. Primerjava z lanskoletnimi rezultati kaže, da so dosegli zastavljene cilje in da je na splošno poznavanje Nature 2000 boljše.

Med vidnejše dejavnosti projekta je spadalo izobraževanje za komuniciranje Nature 2000, ki je potekalo v sklopu sedmih srečanj

od marca do junija 2007. Na njem je sodelovalo enajst strokovnjakov Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije. Po zaključku izobraževanja so komunikatorji prejeli potrdilo o udeležbi ter paket promocijskega materiala. Eden izmed največjih izzivov v prihodnje je, kako nadaljevati zastavljene dejavnosti, organizirati izobraževanja, srečanja in prenos znanja ter dobrih praks med komunikatorji Nature 2000. Za to bo potrebno nadgrajevati sodelovanje vseh organizacij, ki so posredno ali neposredno vključene v Naturo 2000. Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije je ena izmed ključnih organizacij tako na nacionalni kot na regionalni ravni.

Tončka Jesenko

Mednarodna konferenca mladih kmetov Evrope

Mladi so prihodnost kmetijstva

V Zdraviliškem domu v Dobrni je konec novembra potekala odmevna mednarodna konferenca mladih kmetov v EU z naslovom »Health check« in finančna perspektiva – stimulaturna za mlade kmete?

Na konferenci, ki sta jo organizirali Zveza podeželske mladine Slovenije (ZSPM je članica evropskega združenja mladih kmetov CEJA) in Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije (KGZS), se je v treh dneh v okviru štirih sklopov zvrstila vrsta razpravljavcev iz Nemčije, Švice, Češke, Madžarske, Belgije, Francije, Italije, Avstrije in Slovenije. Razpravljali so o skupni kmetijski politiki (SKP), sodelovanju mladih v aktivnem družbenem življenju (kako izboljšati javno podobo evropskega kmetijstva), končno pa še o prihodnosti in večnamenskosti kmetijskega proračuna.

Udeleženci so v svojih referatih zaobjeli vidik svoje države in organizacije, ki so jo predstavljali, poleg modelov kmetovanja v nevtralni Švici pa so velik pomen namenili

Slovenije za leto 2007. To je v konkurenci šestih kandidatov postal Boštjan Škrabar iz Šempetra v Savinjski dolini, ki je na svoji specializirani hmeljarski kmetiji uvedel vrsto namenskih posodobitev specialne kmetijske mehanizacije ter uvedel sistem kapljičnega namakanja hmelja na svojih hmeljiščih.

Rok Sedminek, predsednik ZSPM, se je v svojem nastopu zavzel za kakovostno ponudbo storitev na podeželju in za dvig zavesti potrošnikov do hrane domačega, kontroliranega, sledljivega in znanega porekla z namenom, da bi na ta način prispevali k izboljšanju ključnih parametrov kmetijske dejavnosti.

Peter Vrisk, predsednik KGZS, in kmetijski minister Iztok Jarc sta se zavzela za doseg primernega statusa mladih kmetov v družbi, za prepričanje v lastne sposobnosti in inovativnost. Pomen sta dala še obnovljivim virom energije, ohranjanju poseljenosti podeželja in varovanju naravne dediščine ter družbeni

Po uradnem delu na Dobrni je evropska komisarka Mariann Fischer Boel obiskala tudi dve turistični kmetiji, in sicer kmetijo Urška v Stranica in Pri Krošlovih v Kraberku.

skupni kmetijski politiki, navzkrižni skladnosti, varovanju voda, klimatskim spremembam, razvoju podeželja, biodiverziteti ... Pregled reforme skupne kmetijske politike je imel namen ugotoviti, v kakšnem stanju se nahaja evropsko kmetijstvo ter kakšno vlogo in perspektivo imajo v tej zgodbi mladi kmetje.

To vprašanje si je zastavila tudi Mariann Fischer Boel, evropska komisarka za kmetijstvo in razvoj podeželja, in ugotovila, da so mladi kmetje v sedanosti ključnega pomena za razvoj in obstoj te pomembne gospodarske panoge. Komisarka je nato podelila še nagrado inovativnemu mlademu kmetu

odgovornosti. S slednjim je bila mišljena predvsem pridelava varne hrane, skrb za zadovoljstvo potrošnikov, skrb za okolje in dobro počutje živali, prenos dobre kmetijske prakse, kar naj bi imelo ugoden učinek v povišani meri gospodarske stabilnosti.

V sklepnem delu so udeleženci obiskali še Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo v Žalcu ter si podrobneje ogledali dejavnost ter strokovno in raziskovalno delo te institucije. Mnogi tuji udeleženci so bili nad Slovenijo vidno navdušeni, zato lahko pričakujemo, da bodo s seboj odnesli ugodna, dobra in pohvalna mnenja.

Jože Murko

Zelena dežela na radiu Ognjišče

Predstavitvena oddaja Zelena dežela o dogajanjih v slovenskem kmetijstvu, v kateri sodelujejo strokovnjaki Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, je vsak drugi in četrti četrtek v mesecu ob 13.20 in traja 30 minut. Poslušate jo lahko na frekvencah radija Ognjišče, prek satelita in interneta. Če slučajno zamudite oddajo, lahko posnetke oddaj poslušate na spletni strani radija Ognjišče <http://audio.ognjisce.si/>.

Zelena dežela je glasilo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, Celovška 135, 1000 Ljubljana, tel.: 01/513 66 00, faks: 01/513 66 50, e-naslov: kgzs@kgzs.si.

Grafično oblikovanje, prelom in izvedba: Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije;

Jezikovni pregled: Marjana Cvirn; **Tisk:** Delo, d.d.;

Naklada: 141.000; **Cena:** 0,49 €; Časopis je za člane KGZS brezplačen.

Kmetija Klančnik, zmagovalka akcije S kmetije za Vas

Kar pridelajo, prodajo doma

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije je tudi letos v sodelovanju s Kmečkim glasom na sejmu v Gornji Radgoni razglasila zmagovalce akcije S kmetije za Vas, v kateri ocenjujejo uspešnost neposredne prodaje izdelkov s slovenskih kmetij. Tokrat so kot najboljšo ocenili kmetijo Klančnik iz Podklanca pri Dravogradu.

Na kmetiji se prepleta več dejavnosti: ukvarjajo se z govedorejo, v hlevu je trenutno okoli 110 glav živine, od tega je 60 molznic, njihova mlečna kvota znaša 350 tisoč litrov mleka, ki ga prek Koroške kmetijske zadruge oddajo v Mlekarno Celeia. Imajo farmo s 30 plemenskimi svinjami, letno vzredijo približno 500 odojkov, ki jih prodajo na domačem dvorišču. V 30 hektarjev veliki ograjeni obori imajo okoli 100 glav gojene divjadi, damjake in muflone. Na kmetiji se ukvarjajo s predelavo mesa v suhomesne izdelke, vse to pa so nadgradili in povezali še s turizmom, saj so izletniška kmetija. Sprejemajo predhodno najavljene skupine, ki jim predstavijo kmetijo, pripravijo pokušnjo s kruhom, domačimi mesninami in domačim moštom, kot pri njih imenujejo jabolčnik, in domačim sokom.

»Vse, kar gostom ponudimo, zraste na naši domačiji. Nato jih zapeljemo z vlakcem še do naše obore, kjer jim v lovski koči pokažemo svoje lovske trofeje, saj sva oba z očetom lovca in predstavimo naš odnos do narave, živali in lova,« pravi gospodar Marko Kogelnik. Za turizem so se odločili zato, ker so želeli prodati to, kar pridelajo doma in zadržati ljudi v kraju. Tudi zato je nastalo neformalno združenje turističnih ponudnikov Na Koroškem je fajn, kjer skupaj tržijo splavarjenje po Dravi, Koroško pivovarno, Aerodrom Slovenj Gradec, Počitniško naselje

Kope, Turistični rudnik in Kmetijo Klančnik.

»Drugo leto bomo našo ponudbo nadgradili s pokrito tržnico, kamor bomo povabili okoliške kmete in jim dali možnost prodaje svojih izdelkov,« pravi Marko. Ugotovili so namreč, da ljudje, ko pridejo na njihovo kmetijo, poleg ogledov in hrane povprašujejo tudi po drugih domačih izdelkih, ki jih sami nimajo: to so kruh, pecivo, med, žganje in še kaj. Zato so že postavili pokrit prostor, kjer bodo že spomladi stojnice s številnimi izdelki, in gospodar ne dvomi, da bodo tako turisti kot kmetije zadovoljni.

Za vso to ponudbo in organizacijo se seveda skriva veliko trdega in naporenega dela, zato so naloge pri Klančnikovih jasno razdeljene. Oče Jože, ki je že upokojen, skrbi za divjad in predelavo mesa v suhomesne izdelke, žena Marjana ima poleg gospodinjstva na skrbi tudi prašičjo farmo, na domačiji so zaposlili najstarejšo hčerko Špelo, ki je prevzela celotno administracijo, pomaga pa tudi v turizmu, tudi izobražuje se v tej smeri. Sin Miha, ki je maturant Srednje kmetijske šole v Mariboru in najverjetneje prihodnji gospodar, je že sedaj zadolžen za obdelavo polja, po končanem šolanju bo prevzel govejo farmo. Čeprav je najmlajši Peter šele v 5. razredu osnovne šole, ima tudi on že svojo nalogo: igra namreč na harmoniko in z njo zabava goste.

»Brez družine, brez moje žene, očeta in pridnih otrok ne bi šlo. Lahko imaš še tako dobre zamisli, če družina ni enotna, in če ne delajo vsi, idej ni mogoče uresničiti,« priznava Marko Klančnik, ki tudi pravi, da se v njihovi vasi med seboj zelo dobro razumejo, kmetje pa si tudi veliko pomagajo.

Jožica Hribar

Nagradna akcija S kmetije za Vas

Akcija S kmetije za Vas je namenjena spodbujanju neposrednega trženja kmetijskih pridelkov in izdelkov. Njen namen je poiskati in predstaviti kmetije, uspešne na tem področju, ki pa je pogosto povezano s predelavo na domu. Dvanajst let zapored strokovna komisija obiskuje kmetije, ki so predstavljene na dan Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije v času Kmetijskega sejma v Gornji Radgoni. Najboljše so tudi nagrajene, vse pa dobijo priznanje. Kot vsako leto, se je bilo tudi letos težko odločiti o podelitvi nagrad, saj so se tako rekoč vsi prijavljeni izkazali s strokovnim in marketinškim znanjem.

KGZS opozarja na težave pri prireji mesa

Nelogičnosti na trgu mesa

Na novinarski konferenci, ki je bila 3. decembra, so predstavniki rejcev ter strokovnih služb Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS) spregovorili o težavah pri prireji mesa zaradi visokih stroškov krme in nizkih odkupnih cen prašičev in govedi.

Uvodoma je vodja oddelka za ekonomiko kmetijstva pri Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije mag. Neva Pajntar predstavila stanje v prireji mesa. To se slabša zaradi povečanih stroškov prireje, predvsem stroškov žit in

ce,« je poudarila Pajntarjeva. Rejec prašičev in predsednik SO za prašičerejo KGZS Franc Kuri meni, da je prišlo do velike nelogičnosti na trgu. »Stroški krme in energije rastejo, odkupne cene prašičev pa se znižujejo. To predstavlja veliko nevarnost za opuščanje prašičereje v Sloveniji,« je poudaril Kuri.

Resen je tudi položaj pri prireji govejega mesa. »Slovenski rejci bi radi prodali govedo na domačem trgu, vendar so čakalne dobe za oddajo živali v zakol predolge. Rejci smo zato prisiljeni prodajati živino v tujino, če-

kupljene krme, odkupne cene govedi in prašičev pa se v zadnjih letih in tudi v zadnjem obdobju niso povečevale. »Zaznavamo pa veliko rast maloprodajnih cen mesa. Te so se v preteklih letih postopno dvigovale, v letu 2007 pa izjemno povečale. Od aprila do novembra pri mesu mladega pitanega goveda za približno 14 %, pri teletini za 9 %, pri svinjini pa za 19 %. Iz navedenega sledi, da dviga maloprodajnih cen mesa ne moremo pripisati dvigu odkupnih cen živine, saj so te ostale nespremenjene oz. se zmanjšujejo. Ekonomske razmere so se izboljševale le za predelovalce in trgovce, nikakor pa ne za rej-

prav se zavedamo, da s tem največ izgubi slovenski porabnik govejega mesa,« meni rejec govedi in član SO za govedorejo – meso pri KGZS Anton Žnideršič.

Vodja sektorja za živinorejo pri KGZS Danilo Potokar je zaključil, da se je prireja mesa znašla v rdečih številkah. Rezerv ni, saj akumulacije kapitala zaradi nizkih odkupnih cen iz preteklih obdobjev prav tako ni več. »Če se bodo taka gibanja nadaljevala, lahko pričakujemo bistven padec samooskrbe z govejim in prašičjim mesom.«

Ma. P.

ELO v Sloveniji

KGZS gostila evropsko organizacijo lastnikov zemljišč

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije (KGZS) je 3. decembra gostila Evropsko organizacijo lastnikov zemljišč – ELO (European Landowners Organization).

Uvodoma jim je direktorica KGZS Nataša Belingar predstavila organiziranost in delovanje zbornice v Sloveniji. Generalni sekretar evropske organizacije lastnikov zemljišč Thierry de l'Escaille se je zahvalil KGZS, ki deluje kot vezni člen za delovanje te organizacije v Sloveniji. »Naša organizacija je zelo uspešna pri črpanju sredstev iz evropskih projektov in to je področje, kjer je dosti možnosti za sodelovanje s Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije,« je poudaril de l'Escaille.

Evropska organizacija lastnikov zemljišč že po tradiciji pred prevzemom mandata predstojanja Evropski uniji gostuje v državi, ki

bo predsedovala v prihodnjem polletnem obdobju. Tako je tokrat potekala v prostorih KGZS generalna skupščina ELO, ki se je udeležilo 42 članov. Glavne teme srečanja so bile pregled skupne kmetijske politike (SKP), zagotavljanje prehranske varnosti v EU ter izzivi pri varovanju okolja.

ELO – Evropsko združenje lastnikov zemljišč je bilo ustanovljeno leta 1972. Je organizacija, ki združuje lastnike kmetijskih zemljišč, gozdov in podeželskih družinskih podjetij, ena njenih ključnih nalog pa je združevanje zasebnega in javnega sektorja. Svojem članom, ki prispevajo pomembno vlogo k ohranitvi krajine in razvoju podeželja, zagotavlja, da okrepi SKP zagotavljajo uspešno in privlačno podeželje.

Marjan Papež